

Vijfjaarlijkse Prijs van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde voor poëzie (periode 2005-2009)

Voor de vijfjaarlijkse Prijs van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde voor poëzie kwamen alle Nederlandstalige dichtbundels, gepubliceerd in de periode 2005-2009, in aanmerking. Het was de taak van de jury, waarvan Mark Insingel, Patrick Lateur, Willy Spillebeen, Hubert van Herreweghen en Gwy Mandelinck (voorzitter) deel uitmaakten, om de bundels van de laatste vijf jaar tot een shortlist van vijf terug te brengen. Voor dat lijstje werden vijf bundels van hoge kwaliteit geselecteerd:

In de bundel *'Drievoudig feilloos vals'* schrijft Piet Gerbrandy een taal waaruit al het overbodige is weggehakt maar die een onontkoombaar ritme aanhoudt.

In de bundel *'In inkt gewassen'* evoceert Charles Ducal de onverzoenbaarheid van vlees met geest, vlees met woord, dier met mens, engagement met poëzie.

'Ik, en andere gedichten' van Erik Spinoy is een scherpe analyse van de maatschappelijke "constructies" die ons de blik op de werkelijkheid bemoeilijken.

In de bundel *'Toen ik dit zag'* is de anekdotisch schrijvende Rutger Kopland bijna volledig verdwenen. Zijn verzen lijken soms abstract en toch opteert hij voor heel concrete formuleringen. Op al zijn vragen is zijn antwoord het equivalent van een besluit: "het geheim van de wereld is het zichtbare niet het onzichtbare."

Leo Vroman schrijft met zijn bundel *'Soms is alles eeuwig'* een vaak indrukwekkend en toch relativerend scenario voor zijn eigen dood. Maar er wordt niet geweeklaagd. Als dichter-bioloog beschrijft hij al wat hij ontdekt met een bijna fysiologische verwondering. Op 150 pagina's verduidelijkt hij hoe "het raadseldikke wonder weer van voren af aan begint".

De jury verkiest Leo Vroman boven de vier andere genomineerde poëten omdat hij zijn "Oefenen in het doodgaan" en zijn verwondering over de hem resterende jaren fascinerend oproept. Daarenboven speculeert hij op het troostend effect van het *Systeme*, een imponerend complex van eerder pantheïstische ervaringen. Vroman beschikt over een gelaagd ensemble van metaforen, hem aangereikt door de biologie, de wereldpolitiek en Tineke, zijn geliefde.

De jury waardeert tevens de manier waarop hij, het klassieke vers hanterend, zich ook wispelturige taalstructuren, verbale nonchalance en een springerig ritme permitteert. Omdat Leo Vromans poëzie binnen de Nederlandstalige literatuur een uniek karakter heeft, wordt hem de vijfjaarlijkse Prijs van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde voor poëzie (periode 2005-2009) toegekend.